

Avtalsnamn Glasögon
Ref. nr. 23.3-6372-2022-002

Startdatum 2023-04-03
Slutdatum 2027-04-03
Förlängning Ingen förlängning

Avtalsparter

Köpare
Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet
2021000829

Säljare
Specsavers Sweden AB
5566157961

Adress
Box 2218
10315
STOCKHOLM
Sverige

Adress
Box 205
40123
GÖTEBORG
Sverige

Kontaktperson
Gunilla Lannestedt
08-700 07 62 (tel)
gunilla.lannestedt@kammarkollegiet.se

Kontaktperson
Specsavers Sweden
+46 (0)10-330 29 00 (tel)
business@mail.specsavers.se

Innehåll

3. Allmänna Villkor	4
3.1 Innehållsförteckning	4
3.2 Allmänt	4
3.3 Definitioner	4
3.4 Kontaktpersoner och kommunikation	5
3.5 Kontraktets handlingar och deras inbördes ordning	5
3.6 Ramavtalsleverantörens ansvar för Upphandlingsföremålet	6
3.7 Försäkring	6
3.8 Ramavtalsleverantörens ansvar för personal	6
3.9 Priser och prisjustering	6
3.9.1 Priser	6
3.9.2 Prisjustering	7
3.10 Tilläggsköp av glasögonbågar	7
3.11 Kostnadsförslag för glas med högre brytningsindex - bildskärmsglasögon	7
3.12 E-handel	7
3.12.1 Generellt	7
3.12.2 Ansvar för format, kommunikationssätt och kostnader	7
3.12.3 Order och ordersvar	8
3.13 Pappersrekvisitioner	8
3.14 Fakturering och betalning	8
3.14.1 Fakturering	8
3.14.2 Fakturans innehåll	8
3.14.3 Betalning	9
3.14.4 Dröjsmålsränta	9
3.15 Sekretess och konfidentiell information	9
3.16 Samverkan	10
3.16.1 Lojalitets- och informationsplikt	10
3.16.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på sanktionerna mot Ryssland och Belarus	10
3.16.2 Marknadsföring av Kontraktet	11
3.17 Underleverantör	11
3.18 Behandling av personuppgifter	11
3.18.1 Särskilt om personuppgiftsbehandling i samband med kommunikation	11
3.19 Hämtning av glasögon (Leverans)	11
3.20 Avtalsbrott och påföljder	12
3.20.1 Ansvar vid Försening	12
3.20.1.1 Vad som avses med Försening	12
3.20.1.2 Meddelandeskyldighet vid misstanke om Försening	12
3.20.1.3 Vite vid Försening av glasögon	12
3.20.2 Ansvar vid Fel	13

3.20.2.1 Vad som avses med Fel	13
3.20.2.2 Reklamation och avhjälpande av Fel	13
3.20.2.3 Prisavdrag vid Fel	13
3.20.2.4 Fel som utgör väsentligt avtalsbrott	14
3.20.3 Ansvar vid övriga avtalsbrott	14
3.20.4 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)	14
3.20.5 Avropsberättigads uppsägningsrätt	14
3.20.6 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt	15
3.20.7 Kontraktets förtida upphörande av annan anledning	15
3.21 Ändringar av Kontraktet	15
3.21.1 Ändringar och tillägg	15
3.21.2 Avbeställning av Upphandlingsföremål	15
3.21.3 Avropsberättigads rätt till överlåtelse av Kontraktet	16
3.21.4 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Kontraktet	16
3.22 Icke-avstående (no waiver)	16
3.23 Tillämplig lag och tvistelösning	16

3. Allmänna Villkor

3.1 Innehållsförteckning

3.2 Allmänt

Dessa Allmänna villkor utgör en del av Kammarkollegiets Ramavtal avseende Glasögon med diarienummer 23.3-6372-2022-002 och är tillämpliga på avtalsförhållandet mellan Ramavtalsleverantören och Avropsberättigad som har tecknat Kontrakt enligt Ramavtalet. Dessa Allmänna villkor gäller för samtliga Avrop som sker inom ramen för Ramavtalet och utgör en bilaga till Kontrakt oavsett om Allmänna villkor åberopas eller inte.

Kontrakt gäller enbart mellan Avropsberättigad och Ramavtalsleverantören. Kontrakt inkluderar relevanta krav och villkor i Ramavtalet och dess giltighet är oberoende av Ramavtalets giltighet om inget annat framgår av Ramavtalet eller Kontrakt.

3.3 Definitioner

För tolkningen och tillämpningen av Kontraktet ska följande begrepp ha nedan angiven betydelse, om inte annat uttryckligen anges i dessa Allmänna villkor eller uppenbarligen framgår av omständigheterna.

Begrepp	Förklaring
Allmänna villkor	Med Allmänna villkor avses dessa villkor som innehåller krav och villkor för fullgörande av Kontraktet och gäller mellan Avropsberättigad och Ramavtalsleverantören.
Arbetsdag	Med Arbetsdag avses en i Sverige helgfri måndag till fredag 08.00–17.00.
Avrop	Med Avrop avses de åtgärder Avropsberättigad vidtar i syfte att köpa Upphandlingsföremål genom tilldelning av Kontrakt enligt Ramavtalet.
Avropsberättigad	Med Avropsberättigad avses de upphandlande myndigheter som anges i avsnitt <i>Avropsberättigade</i> i Ramavtalets Huvuddokument.
Avropsförfrågan	Med Avropsförfrågan avses den förfrågan som Avropsberättigad skickar till Ramavtalsleverantören vid Avrop.
Avropssvar	Med Avropssvar avses det anbud eller den bekräftelse som Ramavtalsleverantören lämnar på en Avropsförfrågan.
Kontrakt	Med Kontrakt avses det skriftliga avtal (inklusive avtal som exempelvis ingås elektroniskt via e-post, e-handelssystem eller bokningssystem) rörande köp av Upphandlingsföremålet enligt Ramavtalet.
Kontraktstid	Med Kontraktstid avses den tid under vilket Kontraktet är i kraft. Kontraktstiden inkluderar eventuella förlängningsoptioner.

Part	Med Part avses i Allmänna villkor och Kontraktet Avropsberättigad eller Ramavtalsleverantör.
Ramavtal	Med Ramavtal avses handlingar uppräknade i avsnitt <i>Ramavtalets handlingar och deras inbördes ordning</i> i Ramavtalets Huvuddokument, dvs.: <ul style="list-style-type: none"> • Skriftliga ändringar och tillägg i handlingarna nedan • Huvuddokumentet med bilagor • Upphandlingsdokumenten med bilagor inklusive rättelser, kompletteringar och förtydliganden • Ramavtalsleverantörens anbud med bilagor inklusive av Kammarkollegiet godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.
Ramavtalsleverantör	Med Ramavtalsleverantör avses den anbudsgivare som efter genomförd upphandling ingått Ramavtal med Kammarkollegiet.
Skriftligen	Med skriftligen avses i Allmänna villkor och Kontraktet meddelande skickat per ordinarie post, via e-post eller annat elektroniskt medel.
Underleverantör	Med Underleverantör avses en juridisk eller fysisk person, i alla led i leverantörskedjan, som Ramavtalsleverantören anlitar för att fullgöra hela eller delar av det åtagande som följer av Ramavtalet och Kontrakt.
Upphandlingsföremål	Med Upphandlingsföremål avses de varor och tjänster som Ramavtalsleverantören ska tillhandahålla enligt Ramavtalet och Kontrakt. Upphandlingsföremål enligt Kontrakt får tillhandahållas vid enstaka eller återkommande tillfällen.

3.4 Kontaktpersoner och kommunikation

Avropsberättigad och Ramavtalsleverantör ska i Kontraktet ange varsin kontaktperson. Kontaktperson har, om inte annat skriftligen meddelats motpartens kontaktperson, behörighet att på den egna Partens vägnar och med för denne bindande verkan företräda denne i frågor avseende Kontraktet.

Byte av kontaktperson ska skriftligen meddelas motparten utan dröjsmål.

Meddelande från Part angående Kontraktet ska skriftligen tillhandahållas motpartens kontaktperson. Meddelande om eventuell ändring ska skriftligen skickas i god tid före ändringens ikraftträdande.

Kontraktets handlingar ska vara på svenska och svenska ska användas vid kommunikation om inte Parterna kommer överens om annat. Det innebär att respektive kontaktperson obehindrat ska kunna tillgodogöra sig information och kommunicera på svenska i tal och skrift.

3.5 Kontraktets handlingar och deras inbördes ordning

Kontraktet består av nedan angivna handlingar. Handlingarna kompletterar varandra om inte omständigheterna föranleder annat. Om handlingarna innehåller motstridiga uppgifter gäller de i följande ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg till personuppgiftsbiträdesavtal
2. Personuppgiftsbiträdesavtal
3. Skriftliga ändringar och tillägg till Kontrakt med bilagor
4. Kontraktet med bilagor
5. Skriftliga ändringar och tillägg till Avropsförfrågan med bilagor
6. Avropsförfrågan med bilagor
7. Skriftliga ändringar och tillägg till Ramavtalsleverantörens Avropssvar med bilagor inklusive av Avropsberättigad godkända rättelser, kompletteringar och förtydliganden.
8. Ramavtalsleverantörens Avropssvar med bilagor.

Inga andra handlingar än de ovan nämnda ingår i Kontraktet. Parterna kan komma överens om att en ändring eller tillägg till Kontraktet får genomslag på den hierarkiska nivå där den berörda handlingen är placerad. Innehåller Ramavtalsleverantörens Avropssvar uppgifter som inte efterfrågats eller reservationer blir dessa endast giltiga om Parterna uttryckligen och skriftligen överenskommer om detta. Exempel på uppgift som inte efterfrågats eller reservation kan vara Ramavtalsleverantörens egna avtalsvillkor eller liknande som innebär ett åläggande för Avropsberättigad som strider mot krav eller villkor i Ramavtalet och Kontraktet.

3.6 Ramavtalsleverantörens ansvar för Upphandlingsföremålet

Ramavtalsleverantören ansvarar för att Upphandlingsföremål:

1. uppfyller i Kontraktet och Ramavtalet ställda krav och villkor samt utförs i enlighet med Avropsberättigads instruktioner och i tillämpliga fall kan tas i bruk,
2. är lämplig för de ändamål för vilka Upphandlingsföremålet av denna typ normalt tillhandahålls, liksom för de ändamål som framgår av Kontraktet och motsvarar vad Avropsberättigad rimligen har rätt att förvänta sig med hänsyn tagen till Upphandlingsföremålets art och omfattning,
3. tillhandahålls med omsorg och på ett fackmannamässigt sätt i enlighet med god sedvänja, etiska riktlinjer och övriga yrkesetiska regler som gäller för branschen,
4. fullgörs enligt tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter, och
5. tillhandahålls enligt Ramavtalsleverantörens policyer, processer och interna kvalitetskontrollåtgärder förutsatt att dessa inte strider mot andra villkor i Kontraktet.

3.7 Försäkring

Ramavtalsleverantören ska på egen bekostnad teckna och vidmakthålla sedvanliga ansvarsförsäkringar för sin verksamhet hänförlig till Kontraktet och Upphandlingsföremålet som erbjuds. Försäkringarna ska ha betryggande ansvarsbelopp med hänsyn till Ramavtalsleverantörens åtaganden enligt Kontraktet.

Försäkringar ska vara giltiga under tiden Kontraktet är i kraft.

Ramavtalsleverantören ska på begäran visa upp bevis på giltig försäkring.

3.8 Ramavtalsleverantörens ansvar för personal

Ramavtalsleverantören ansvarar för att personal som utför tjänster har nödvändig kompetens, inklusive formell kompetens, och erfarenhet samt uppfyller de standarder och regleringar som är styrande för branschen och vilka förutsätts för att kunna tillhandahålla Upphandlingsföremålet. Personalen ska ha nödvändig kunskap om och förståelse för uppdragets fullgörande.

3.9 Priser och prisjustering

3.9.1 Priser

Priser för Upphandlingsföremål som omfattas av Ramavtalet är i enlighet med kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* avsnitt *Priser*.

3.9.2 Prisjustering

Ramavtalets priser justeras i enlighet med kapitel *Ramavtalets Huvuddokument* avsnitt *Prisjustering*.

3.10 Tilläggsköp av glasögonbågar

Önskar arbetstagare hos Avropsberättigad göra tillägg för att köpa dyrare/andra glasögonbågar än vad som ingår i Ramavtalet får detta enbart göras förutsatt att glasögonbågarna uppfyller kraven enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter Arbete vid bildskärm, AFS 1998:5, förordning (EU) 2017/745 om medicintekniska produkter (MDR) och i tillämpliga fall förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning, samt att även dessa bågar omfattas av garantier och övriga bestämmelser enligt detta Ramavtal.

Den extra kostnaden ska bekostas av arbetstagaren och betalas separat.

3.11 Kostnadsförslag för glas med högre brytningsindex - bildskärmsglasögon

I det fall arbetstagare hos Avropsberättigad har ett behov av glas med högre brytningsindex till bildskärmsglasögonen än det som erbjuds som standard i Ramavtalet, ska Ramavtalsleverantören ta fram ett kostnadsförslag till ansvarig chef på den avropande myndigheten för godkännande.

Kostnadsförslaget ska avse mellanskillnaden mellan avtalat pris för bildskärmsglasögon med standard brytningsindex och vid var tid gällande publika pris för den övriga marknaden för motsvarande par bildskärmsglasögon med det högre brytningsindexet, justerat för eventuell avtalad rabatt enligt kapitel *Kravspecifikation* avsnitt *Rabatt på glas med högre brytningsindex - bildskärmsglasögon*.

3.12 E-handel

3.12.1 Generellt

Myndigheten för digital förvaltning ([DIGG](#)) ger information om elektronisk handel (e-handel) i offentlig sektor. [SFTI](#) är ett samverkansprojekt för att främja utvecklingen av en effektiv affärsprocess för e-handel mellan offentlig sektor (kommuner, regioner och statliga myndigheter) och leverantörer av varor och tjänster. SFTI informerar om e-handel och rekommenderar standardiserade meddelanden för e-handel, inklusive elektronisk faktura (e-faktura). Frågor om e-handel som direkt rör Ramavtalet ska alltid ställas till Kammarkollegiet. Frågor om e-handel som direkt rör ett specifikt Avrop ska ställas till berörd Avropsberättigad. Med SFTI menas SFTI eller offentligt styrd organisation som kan komma att ersätta SFTI:s roll i fråga om att rekommendera standardiserade meddelanden för e-handel.

[Peppol](#) är ett internationellt nätverk för elektroniska inköp som gör e-handel och e-upphandling enklare. Nätverket benämns ibland som Peppols infrastruktur och det består av flera delar, bland annat en teknisk infrastruktur, gemensamma meddelandestandarder och en organisation som utvecklar nätverket.

En leverantörportal är i detta sammanhang en webbplats som Avropsberättigad tillhandahåller sina leverantörer, där leverantörerna kan registrera elektroniska kataloger, ta emot elektroniska beställningar samt skicka orderbekräftelser och elektroniska fakturor.

Avropsberättigad informerar Ramavtalsleverantören inför den första beställningen om huruvida e-handel ska tillämpas.

3.12.2 Ansvar för format, kommunikationssätt och kostnader

De format och kommunikationssätt som Parterna använder för standardiserade meddelanden för e-handel enligt detta avsnitt *E-handel* samt avsnitt *Fakturering* och avsnitt *Fakturans innehåll* ska vara rekommenderade av SFTI, om inte annan standard överenskommit mellan Parterna. I de fall ett

format eller kommunikationssätt som anges nedan upphör att rekommenderas har Avropsberättigad rätt att anvisa ett annat likvärdigt alternativ som SFTI rekommenderar.

Ramavtalsleverantör som skickar av SFTI rekommenderade Peppolmeddelanden ska på begäran skicka dem via Peppolnätverket. Ramavtalsleverantör som tar emot av SFTI rekommenderade Peppolmeddelanden ska vara registrerad i Peppols registerfunktion Service Metadata Publisher (SMP) för att kunna ta emot den aktuella meddelandetyper. Meddelanden som skickas via Peppolnätverket måste följa formatets regler och versionsuppdateringar.

Ramavtalsleverantören står för sina kostnader som det innebär att utveckla, använda och underhålla lämpligt systemstöd för de affärsprocesser, standardiserade meddelanden och kommunikationssätt som refereras till i detta avsnitt *E-handel* samt avsnitt *Fakturering* och avsnitt *Fakturans innehåll*.

3.12.3 Order och ordersvar

Ramavtalsleverantören ska senast vid Ramavtalets tecknande

ta emot elektronisk order samt skapa och sända ordersvar enligt minst ett (1) av följande alternativ:

1. Peppol BIS Ordering (order och ordersvar)
2. E-post

Om Avropsberättigad begär det ska Ramavtalsleverantören istället för e-post använda den leverantörsportal som Avropsberättigad tillhandahåller för manuell mottagning av order och registrering av ordersvar.

Ramavtalsleverantören ska vid behov under maximalt två (2) timmar stödja Avropsberättigads arbete med att utforma beställningsformulär i e-handelssystemet så att formuläret blir ändamålsenligt.

3.13 Pappersrekvisitioner

Ramavtalsleverantören ska kunna ta emot manuella ordrar i form av pappersrekvisitioner. Vid detta orderförfarande lämnar arbetstagaren hos Avropsberättigad en ifylld pappersrekvisition till optikbutiken i samband med synundersökningen.

3.14 Fakturering och betalning

3.14.1 Fakturering

Ramavtalsleverantören ska enligt lag skapa och sända elektronisk faktura (e-faktura) enligt Peppol BIS Billing. Endast uppgifter i fakturan som ingår i standarden kommer att beaktas. Eventuella stödjande handlingar, till exempel underlag för utlägg och/eller vidarefakturerings ska bifogas i PDF-format, om inte Avropsberättigad meddelar annat. Ramavtalsleverantörens fakturabild i PDF-format får däremot inte bifogas och kommer inte att beaktas. Avropsberättigad kan eventuellt, som ett komplement, tillhandahålla en leverantörsportal för manuell registrering av faktura. Av sekretessskäl har dock Avropsberättigad rätt att begära att Ramavtalsleverantören ska skicka pappersfaktura.

Fakturering för Upphandlingsföremålet ska ske efter avslutat uppdrag eller leverans. Ramavtalsleverantören har rätt att månadsvis i efterskott fakturera för tillhandahållande av Upphandlingsföremålet.

Om inte annat framgår av Ramavtalet ska all fakturering göras från Ramavtalsleverantören. Fakturan ska skickas till den fakturaadress som framgår av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ska vara godkänd för F-skatt eller motsvarande.

Faktureringsavgift, påminnelseavgift eller liknande som inte har stöd i lag accepteras inte.

3.14.2 Fakturans innehåll

En faktura ska minst innehålla följande uppgifter:

1. Fakturadatum och fakturanummer
2. Ramavtalsleverantörens och Avropsberättigads namn och adress
3. Avropsberättigads ordernummer och/eller beställarreferens enligt Avropsberättigads anvisningar
4. Ramavtalets namn och diarienummer
5. Ramavtalsleverantörens registreringsnummer för mervärdesskatt, VAT-nummer
6. Omfattning och detaljerad specifikation över levererade Upphandlingsföremål
7. Detaljerad specifikation över kostnader i SEK exklusive mervärdesskatt per levererat Upphandlingsföremål
8. Datum då Upphandlingsföremålet fullgjorts (omsatts)
9. Förfallodatum
10. Totalsumma i SEK exklusive mervärdesskatt

Fakturan bör inte innehålla uppgift om personnamn på arbetstagaren hos Avropsberättigad eller andra personuppgifter.

Ramavtalsleverantören ska skicka samlingsfakturer om Parterna kommer överens om det.

Avropsberättigad har rätt att bestrida fakturer som är felaktiga, exempelvis med anledning av att specifikation saknas, och kräva rättelse av Ramavtalsleverantören.

3.14.3 Betalning

Betalning sker senast 30 dagar efter godkänd faktura.

För det fall Avropsberättigad helt eller till någon del inte anser sig vara betalningsskyldig enligt fakturan, har Avropsberättigad rätt att hålla inne det omstridda beloppet. För det fall Parterna är överens om viss del eller vissa delar av det fakturerade beloppet ska Avropsberättigad betala det beloppet. Avropsberättigad har dock rätt att hålla inne betalning till den del Avropsberättigad har motkrav avseende vite, skadestånd eller liknande från Ramavtalsleverantören enligt Kontraktet.

Avropsberättigads betalning av faktura befriar inte Ramavtalsleverantören från ansvar för Fel enligt avsnitt *Ansvar vid Fel* eller annat avtalsbrott.

Ramavtalsleverantörens rätt till betalning för Upphandlingsföremålet förfaller om Ramavtalsleverantören inte fakturerat för Upphandlingsföremålet ifråga senast sex (6) månader efter att Ramavtalsleverantören haft rätt att fakturera enligt ovan.

3.14.4 Dröjsmålsränta

Vid försenad betalning har Ramavtalsleverantören rätt att begära dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) på fakturerat ostridigt belopp. Ränta regleras på begäran av Ramavtalsleverantören på nästkommande faktura. Avropsberättigad har på motsvarande sätt rätt till dröjsmålsränta om Ramavtalsleverantören är försenad att betala viten, skadestånd eller liknande.

3.15 Sekretess och konfidentiell information

Ramavtalsleverantören är skyldig att följa den sekretess som är bruklig inom branschen samt tillämpliga delar av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL). Parterna förbinder sig att inte röja eller på något sätt utnyttja enligt lag sekretessbelagd uppgift som Part tar del av genom tillkomsten eller fullgörande av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören får endast använda sekretessbelagd eller konfidentiell information i syfte att fullgöra Kontraktet. Med konfidentiell information avses information av teknisk, kommersiell eller annan art som till sin natur skäligen bör, eller av Avropsberättigad angetts vara, hemlig samt information som är sekretessbelagd enligt OSL eller annan tillämplig lag.

Ramavtalsleverantören åtar sig att inte utan Avropsberättigads skriftliga godkännande ge tredje part

tillgång till sekretessbelagd eller konfidentiell information, som Ramavtalsleverantören fått från Avropsberättigad eller från annan i samband med fullgörandet av Kontraktet.

Ramavtalsleverantören ansvarar för att samtlig personal som medverkar till att fullgöra Kontraktet följer relevanta bestämmelser om sekretess enligt Kontraktet samt vad som i övrigt framgår av gällande rätt avseende sekretess och konfidentiell information.

Ramavtalsleverantören kan begära att information som tillhandahålls av denne ska anses utgöra Ramavtalsleverantörens konfidentiella information. Avropsberättigad är i regel ett offentligt organ som är skyldig att följa bestämmelser om handlingars offentlighet och sekretess. Vid en begäran om utlämnande av allmän handling kommer en sedvanlig sekretessbedömning att ske i enlighet med OSL. Avropsberättigad kan därför inte i alla lägen tillmötesgå Ramavtalsleverantörens begäran avseende sekretess. Om Avropsberättigad inte är skyldig att följa bestämmelser om handlingars offentlighet och sekretess, åtar sig Avropsberättigad att inte röja Ramavtalsleverantörens konfidentiella information.

Förbud mot röjande av Avropsberättigads konfidentiella information gäller under Kontraktstiden samt under fem (5) år efter att Kontraktet har upphört. När det gäller uppgifter som är sekretessbelagda enligt lag gäller sekretessen under den tid som anges i lagen.

3.16 Samverkan

3.16.1 Lojalitets- och informationsplikt

Respektive Part ska på ett lojalt sätt utöva sina rättigheter respektive fullgöra sina skyldigheter enligt Kontraktet. Det innebär bland annat att respektive Part kontinuerligt ska informera varandra om händelser eller andra sakförhållanden som kan komma att påverka motparten eller fullgörandet av Kontraktet. Vidare innebär det att Parterna ska samverka i den utsträckning som skäligen krävs för att Ramavtalsleverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden enligt Kontraktet med tillbörlig omsorg.

Ramavtalsleverantören ska under Kontraktstiden inte vara beroende av eller ha ekonomiska eller andra intressen som kan påverka Ramavtalsleverantörens objektivitet i förhållande till Avropsberättigad. Ramavtalsleverantören ska, om denne misstänker att tillhandahållandet av Upphandlingsföremålet kan komma att stå i konflikt med annat intresse, genast informera Avropsberättigad om detta och avvakta Avropsberättigads instruktioner.

Ramavtalsleverantören ska omedelbart meddela Avropsberättigad vid misstanke om att en händelse riskerar att misskreditera eller minska allmänhetens förtroende för Avropsberättigad. Ramavtalsleverantören ska skyndsamt tillhandahålla korrekt information och handlingar gällande händelsen och aktivt delta i uppföljning och kommunikation. Vid händelse som riskerar orsaka Avropsberättigad skada, ska Ramavtalsleverantören vidta nödvändiga åtgärder för att minimera sådan skada.

3.16.1.1 Upplysningar med avseende särskilt på sanktionerna mot Ryssland och Belarus

Ramavtalsleverantören ska omedelbart upplysa Avropsberättigad om det finns anledning att misstänka att förhållandena i avsnitt *Uteslutning med anledning av sanktioner mot Ryssland och Belarus som beslutats av EU* i kapitel *Uteslutning och kvalificering av anbudsgivare* i upphandlingsdokumenten ändras, inkluderat om nya sanktioner beslutas av EU som direkt eller indirekt omfattar Ramavtalsleverantören eller Parternas avtalsförhållande.

Detta innebär att Ramavtalsleverantören:

- omedelbart ska upplysa Avropsberättigad om Ramavtalsleverantörens rättsliga status, ägarförhållanden eller representation innebär, eller förändras på ett sådant sätt, att den omfattas av sanktionerna
- omedelbart ska upplysa Avropsberättigad om det finns anledning att misstänka att förhållandena är sådana att en underleverantör eller ett åberopat företag omfattas av

sanktionerna.

Ramavtalsleverantören ska fullt ut samarbeta i frågor som rör efterlevnaden av sanktionerna och tillhandahålla de uppgifter som är nödvändiga i detta avseende.

Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

3.16.2 Marknadsföring av Kontraktet

Ramavtalsleverantören, samt av denne anlitad Underleverantör, har inte rätt att hänvisa till Avropsberättigad i marknadsföring utan Avropsberättigads skriftliga godkännande i förväg. Avropsberättigads logotyp eller liknande får endast användas i enlighet med instruktioner från Avropsberättigad.

3.17 Underleverantör

Ramavtalsleverantören har rätt att anlita Underleverantör i enlighet med vad som anges i Ramavtalet och Kontraktet. Ändring, det vill säga tillägg, byte eller borttagande av Underleverantör kan endast ske enligt avsnitt *Ändring av Underleverantör*.

Ramavtalsleverantören ska säkerställa att anlitad Underleverantör uppfyller krav och villkor i Ramavtalet och Kontraktet avseende de delar av Upphandlingsföremål som Underleverantör ska utföra.

Ramavtalsleverantören ska på begäran tillhandahålla information om Underleverantör. Exempel på uppgifter är namn, vilka delar, i vilken utsträckning och under vilken tidsperiod Underleverantören medverkar till att fullgöra Kontrakt.

Om en Underleverantör bryter mot krav eller villkor som anges i Ramavtalet eller Kontraktet har Avropsberättigad rätt att med omedelbar verkan bestämma att Underleverantören inte längre får anlitas för fullgörande av Kontrakt.

Ramavtalsleverantören ansvarar för Underleverantör såsom för egen del. Om Ramavtalsleverantören inte uppfyller ovanstående krav och villkor kan det resultera i vite och andra påföljder enligt avsnitt *Avtalsbrott och påföljder*.

3.18 Behandling av personuppgifter

Om Ramavtalsleverantörens tillhandahållande av Upphandlingsföremål innefattar behandling av personuppgifter ska behandlingen följa Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (dataskyddsförordningen) med tillhörande genomförandeförfattningar. Ramavtalsleverantören ska vidta erforderliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas inom ramen för det ingångna Kontraktet.

Ramavtalsleverantören är personuppgiftsbiträde om den behandlar personuppgifter för Avropsberättigads räkning och Avropsberättigad är i sådana fall personuppgiftsansvarig. Om Ramavtalsleverantören eller en Underleverantör behandlar personuppgifter för Avropsberättigads räkning, ska ett skriftligt personuppgiftsbiträdesavtal ingås.

3.18.1 Särskilt om personuppgiftsbehandling i samband med kommunikation

Arbetstagare hos Avropsberättigad ska kunna motsätta sig kommunikation med Ramavtalsleverantören, varigenom arbetstagarens personuppgifter kan komma att behandlas, via digitalt verktyg som helt eller delvis är baserat utanför EU/EES. Det åligger därför Ramavtalsleverantören att informera arbetstagaren om risken för sådan personuppgiftsbehandling/överföring samt inhämta erforderligt samtycke inför sådan kommunikation.

3.19 Hämtning av glasögon (Leverans)

Ramavtalsleverantören ska leverera bildskärmsglasögon inom tio (10) Arbetsdagar och skyddsglasögon inom femton (15) Arbetsdagar efter att synundersökning genomförts och beställning av glasögon gjorts, om inget annat har överenskommits med beställaren.

Ramavtalsleverantören ska, om inget annat överenskommits, meddela per telefon, e-post eller SMS att glasögonen är klara.

I samband med att de färdiga glasögonen levereras ska personal i optikbutiken tillse att glasögonen justeras så att de passar bäraren av glasögonen. Därtill ska personal i optikbutiken informera om handhavande och skötsel av glasögonen samt den garanti som gäller för glasögonen.

Samtliga glasögon ska levereras med hårt fodral och putsduk, vilka ingår i avtalade priser.

Personal i optikbutik ska vid behov efterjustera glasögonbågar samt byta skalmtoppar och sadlar på glasögon köpta på detta Ramavtal. Detta ska vara kostnadsfritt.

Ramavtalsleverantören ska tillse att glasögon är förpackade och levereras i ändamålsenliga förpackningar som bibehåller glasögonens avsedda kvalitet och egenskaper. Glasögon ska packas på ett sådant sätt att de inte skadas.

Ramavtalsleverantören bär alla risker och kostnader förenade med leveransen till och med att Upphandlingsföremålet har ställts till Avropsberättigads förfogande.

3.20 Avtalsbrott och påföljder

3.20.1 Ansvar vid Försening

3.20.1.1 Vad som avses med Försening

Med Försening avses att

1. Upphandlingsföremål inte levererats inom avtalade tidsramar, såsom avtalad dag för leverans av Upphandlingsföremål,
2. Upphandlingsföremål om någon tid enligt punkten 1 inte har avtalats, inte levererats inom den tid som är skälig med hänsyn till vad som är normalt för Upphandlingsföremål av samma art och omfattning,
3. Leverans inte omfattar avtalad kvantitet av Upphandlingsföremålet, eller
4. det är uppenbart att avtalsenlig leverans inte föreligger och avvikelsen är av betydelse för Avropsberättigad.

Ramavtalsleverantören ansvarar inte för Försening om Ramavtalsleverantören kan visa att Förseningen beror på förhållanden som Avropsberättigad ansvarar för. Ramavtalsleverantören har i sådant fall rätt till nödvändig förlängning av leveranstiden samt ersättning för skäliga, styrkta och direkta merkostnader.

3.20.1.2 Meddelandeskyldighet vid misstanke om Försening

Ramavtalsleverantören ska utan fördröjning skriftligen informera Avropsberättigad om Ramavtalsleverantören känner till eller borde ha känt till att Försening föreligger eller kan komma att föreligga. Ramavtalsleverantören ska ange anledningen till Förseningen samt om möjligt ange en ny tidpunkt då utförandet av Kontraktet beräknas kunna ske. Ramavtalsleverantören ska vidta alla skäliga åtgärder för att motverka och begränsa Försening.

Avropsberättigad ska utan fördröjning skriftligen meddela Ramavtalsleverantören om Avropsberättigad misstänker att Försening kommer att föreligga.

3.20.1.3 Vite vid Försening av glasögon

Följande gäller för vite vid Försening av glasögon. Avropsberättigad kan bestämma att vite ska utgå vid Försening om Ramavtalsleverantören inte rättar bristen inom tio (10) Arbetsdagar från skriftlig begäran om rättelse.

- Vid försening utgår vite med fem (5) procent av avtalat pris per påbörjad Arbetsdag som Förseningen pågår.

Den sammanlagda ersättningsskyldigheten i form av vite ska dock inte överstiga 25 procent av Upphandlingsföremålets totala värde. Om maximalt vite uppnåtts, eller Förseningen annars är av väsentlig betydelse för Avropsberättigad, har Avropsberättigad rätt att säga upp Kontraktet enligt avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt*.

Avropsberättigad förlorar rätten till vite om begäran inte sker skriftligen inom tre (3) månader efter att Avropsberättigad fått kännedom om Förseningen.

3.20.2 Ansvar vid Fel

3.20.2.1 Vad som avses med Fel

Med Fel avses att Upphandlingsföremålet avviker från kraven eller villkoren i Kontraktet eller Ramavtalet.

Ramavtalsleverantören ansvarar inte för Fel om Ramavtalsleverantören kan visa att Felet beror på förhållanden som Avropsberättigad ansvarar för.

3.20.2.2 Reklamation och avhjälpande av Fel

Avropsberättigad får göra gällande ett Fel om Ramavtalsleverantören skriftligen meddelas inom skälig tid från det att Felet upptäckts eller borde ha upptäckts (reklamation). Reklamation som lämnas inom 30 Arbetsdagar efter det att Avropsberättigad upptäckt Felet anses ha lämnats inom skälig tid.

Efter det att Ramavtalsleverantören tagit emot reklamation från Avropsberättigad ska Ramavtalsleverantören avhjälpa Felet, exempelvis genom att utföra omleverans.

Ramavtalsleverantören ska avhjälpa Felet skyndsamt. Om Ramavtalsleverantören inte kan avhjälpa Felet skyndsamt ska Avropsberättigad skriftligen ge Ramavtalsleverantören en skälig frist för avhjälpande. Om avhjälpande inte sker inom skälig tid har Avropsberättigad rätt att avhjälpa Felet på Ramavtalsleverantörens bekostnad och begära prisavdrag enligt avsnitt *Prisavdrag vid Fel* eller säga upp Kontraktet enligt avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt*.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att avhjälpa Felet om det med hänsyn till omständigheterna inte skäligen kan krävas att Avropsberättigad ska avvakta avhjälpande från Ramavtalsleverantörens sida. I det fallet har Avropsberättigad rätt att avhjälpa Felet på Ramavtalsleverantörens bekostnad och begära prisavdrag enligt avsnitt *Prisavdrag vid Fel* eller säga upp Kontraktet enligt avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt*.

Avropsberättigads godkännande av Ramavtalsleverantörens förslag, åtgärder eller handlingar befriar inte Ramavtalsleverantören från ansvar för Fel.

3.20.2.3 Prisavdrag vid Fel

Om Avropsberättigad inte säger upp hela Kontraktet till följd av Fel har Avropsberättigad rätt till prisavdrag. Rätt till prisavdrag föreligger i de fall avhjälpande av Felet inte är möjlig eller inte kan förväntas försätta Avropsberättigad i samma situation som om Felet inte förelegat. Prisavdraget ska utgöra skillnaden i värde mellan avtalsenlig och avtalsstridig prestation vid tiden för prestationen. Om Ramavtalsleverantören inte avhjälper Felet inom skälig tid, har Avropsberättigad även rätt till vite enligt avsnitt *Vite vid Försening*.

3.20.2.4 Fel som utgör väsentligt avtalsbrott

Utgör Felet ett väsentligt avtalsbrott har Avropsberättigad rätt att skriftligen säga upp Kontraktet enligt avsnitt *Avropsberättigads uppsägningsrätt*.

3.20.3 Ansvar vid övriga avtalsbrott

Avtalsbrott föreligger om Part brister i att uppfylla sina åtaganden som följer av Ramavtalet eller Kontraktet. Part ska inom skälig tid lämna skriftligt meddelande till motparten om att avtalsbrott föreligger. Bristen ska rättas skyndsamt om inte Parterna kommer överens om annat.

3.20.4 Ursäktligt avtalsbrott (force majeure)

Om Part förhindras att fullgöra sina skyldigheter enligt Kontraktet av omständighet utanför Partens kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med eller tagit i beaktande vid Kontraktets tecknande och vars följder Parten inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit är avtalsbrottet ursäktligt (så kallad force majeure). Med ursäktligt avtalsbrott avses exempelvis men inte uteslutande krig, naturkatastrofer, pandemi, epidemi, beslag, uppror, upplopp och brand. Avtalsbrottet är ursäktligt under så lång tid som är rimlig med hänsyn till hindrets konsekvenser för Partens möjligheter att fullgöra sitt åtagande enligt Kontraktet. Om Kontraktets fullgörande till väsentlig del förhindras under längre tid än 90 dagar på grund av sådan angiven omständighet, har motparten rätt att säga upp Kontraktet utan ersättningsskyldighet.

För att Part ska ha rätt att göra gällande ursäktligt avtalsbrott ska Part, när denne får kännedom eller borde ha fått kännedom om sådan omständighet, omedelbart skriftligen underrätta motparten om hindret och hur det påverkar möjligheten att fullgöra åtagandet enligt Kontraktet.

3.20.5 Avropsberättigads uppsägningsrätt

Avropsberättigad har rätt att säga upp hela eller delar av Kontrakt om

1. Ramavtalsleverantören gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott,
2. Ramavtalsleverantören vid minst tre (3) tillfällen under en period av sex (6) månader ska betala vite enligt avsnitt *Vite vid Försening av glasögon*,
3. det framkommer att Ramavtalsleverantören lämnat oriktiga uppgifter i Avropssvaret eller på annat sätt i samband med Avropet och dessa uppgifter har varit av väsentlig betydelse vid bedömning av tilldelning av Kontraktet,
4. Ramavtalsleverantören inte uppfyller de krav eller villkor som ställts i Ramavtalet, Avropsförfrågan eller de tilldelningskriterier som Ramavtalsleverantören uppfyllde vid anbudsutvärderingen och denna brist har varit av väsentlig betydelse vid bedömningen av tilldelning av Kontraktet,
5. det framkommer att Ramavtalsleverantören lämnat oriktiga uppgifter i samband med den upphandling som föregått tecknandet av Ramavtalet utan att Kammarkollegiet sagt upp Ramavtalet,
6. Kammarkollegiet har sagt upp Ramavtalet till följd av att Ramavtalsleverantören gjort sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott enligt Ramavtalet,
7. Ramavtalsleverantören i övrigt agerar på ett sådant sätt att det, hänförligt till relevanta delar av Kontraktets fullgörande, ur allmänhetens synvinkel, skulle vara stötande för Avropsberättigad att fullfölja Kontraktet,
8. Ramavtalsleverantören befinner sig i någon av de situationer som framgår av 13 kap. 1–3 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU),
9. Ramavtalet eller Kontraktet har varit föremål för en ändring som inte är tillåten enligt 17 kap. 9–14 §§ LOU,
10. Avropsberättigads behov av Upphandlingsföremålet väsentligen ändras på grund av organisatoriska förändringar som initierats av annan än Avropsberättigads ledning, eller
11. Europeiska unionens domstol finner att Sverige allvarligt åsidosatt sina skyldigheter enligt fördraget avseende Europeiska unionen, EUF-fördraget eller LOU-direktivet enligt 17 kap. 17 § punkten 3 LOU.

Uppsägning ska ske skriftligen. Avropsberättigad avgör om uppsägning sker med omedelbar verkan

eller vid en senare tidpunkt. Om uppsägning sker vid en senare tidpunkt ska tidpunkten vara skälig med hänsyn till Avropsberättigads behov av avvecklings- och etableringsåtgärder. Avropsberättigad avgör om det förtida upphörandet ska innebära återgång av Avropsberättigads respektive Ramavtalsleverantörens prestationer med avräkning för den nytta Avropsberättigad haft av Upphandlingsföremålet, eller om det förtida upphörandet endast ska ha framåtriktad effekt. Uppsägningsrätt enligt detta avsnitt gäller oavsett om bristen rättats eller inte. Avropsberättigad är inte skyldig att utge ersättning vid uppsägning enligt detta avsnitt. Ramavtalsleverantören är skyldig att ersätta de direkta skador som Avropsberättigad lider till följd av uppsägning enligt punkterna 1-9 i detta avsnitt. Skadeståndet kan jämkas om vållande på Avropsberättigads sida har medverkat till skadan.

3.20.6 Ramavtalsleverantörens uppsägningsrätt

Ramavtalsleverantören har rätt att säga upp hela Kontraktet om Avropsberättigad gör sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott och inte Avropsberättigad inom 30 kalenderdagar efter skriftlig begäran av Ramavtalsleverantören har vidtagit rättelse. Väsentligt avtalsbrott av Avropsberättigad ska anses innefatta att Avropsberättigad vid minst tre (3) tillfällen under en period av tolv (12) månader i väsentlig utsträckning brister i sina åtaganden enligt Kontraktet, oavsett om bristen åtgärdats eller inte. Uppsägning ska ske skriftligen.

3.20.7 Kontraktets förtida upphörande av annan anledning

Kontraktet upphör med omedelbar verkan om Kontraktet har förklarats ogiltigt enligt en lagakraftvunnen dom. Ramavtalsleverantören har inte rätt till skadestånd med anledning av ett sådant upphörande om inte annat framgår av tvingande rätt.

Parterna kan även komma överens om att Kontraktet ska upphöra i förtid i andra fall.

3.21 Ändringar av Kontraktet

3.21.1 Ändringar och tillägg

Ändring i eller tillägg till Kontraktet kan endast ske efter skriftlig överenskommelse mellan behöriga företrädare för båda Parter.

Om Avropsberättigad begär ändring av Kontrakt ska Ramavtalsleverantören utan dröjsmål meddela Avropsberättigad vilken eventuell påverkan Avropsberättigads ändringsbegäran får på avtalat pris, tidplan och andra relevanta omständigheter, varefter Avropsberättigad ska meddela Ramavtalsleverantören om justering av villkoren i Kontraktet i relevant avseende accepteras. Ändring av pris till följd av begärd ändring enligt detta avsnitt ska vara till självkostnadspris med ett påslag om tio (10) procent.

Ramavtalsleverantören har endast rätt till ersättning för merarbete i samband med Avropsberättigads ändringsbegäran om detta särskilt avtalats och skriftligen godkänts av Avropsberättigad. Ramavtalsleverantören ska informera Avropsberättigad om någon relevant del inte omfattas av ändringsbegäran och därmed inte omfattas av avtalat pris.

Ändringar och tillägg till Kontrakt som inte är tillåtna enligt LOU är ogiltiga, men de påverkar inte Kontraktets giltighet i övrigt.

3.21.2 Avbeställning av Upphandlingsföremål

Avropsberättigad har rätt att vid var tid under Kontraktstiden, avbeställa hela eller delar av återstående Upphandlingsföremål med tre (3) dagars uppsägningstid. Avropsberättigad är i ett sådant fall enbart skyldig att betala för upparbetat arvode och på förhand godkända kostnader fram till och med tidsfristens utgång. Ramavtalsleverantören har inte rätt till någon ytterligare ersättning till följd av Avropsberättigads avbeställning.

3.21.3 Avropsberättigads rätt till överlåtelse av Kontraktet

Avropsberättigad har rätt att överlåta Kontraktet helt eller delvis till en annan organisation. Avropsberättigads meddelande om överlåtelse av Kontraktet ska skickas till Ramavtalsleverantören snarast möjligt före det planerade datumet för överlåtelsen.

3.21.4 Ramavtalsleverantörens rätt till överlåtelse av Kontraktet

Vid byte av Ramavtalsleverantör krävs att befintlig Ramavtalsleverantör får ett skriftligt godkännande från Avropsberättigad innan bytet sker. Med byte avses samtliga ändringar av juridisk eller fysisk person genom exempelvis överlåtelse, fusion, företagsomstruktureringar, uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens.

Ramavtalsleverantören har inte rätt att utan Avropsberättigads skriftliga godkännande i förväg, helt eller delvis, överlåta rättigheter (exempelvis fordringar) eller skyldigheter enligt Kontraktet till annan juridisk eller fysisk person.

Avropsberättigad kan komma att begära in handlingar för att bedöma om bytet ska godtas eller inte. Avropsberättigad är inte skyldig att godkänna ett byte av Ramavtalsleverantör.

3.22 Icke-avstående (no waiver)

Avropsberättigads underlåtenhet att tillämpa något villkor i Kontraktet strikt enligt ordalydelsen ska inte anses innefatta något avstående från någon rättighet enligt Kontraktet och underlåtenheten ska inte heller medföra att Avropsberättigad förlorar rätten att senare påkalla en strikt tillämpning enligt ordalydelsen av det aktuella villkoret eller annat villkor i Kontraktet.

3.23 Tillämplig lag och tvistelösning

Rättigheter och skyldigheter enligt Kontraktet regleras av svensk rätt med undantag av dess lagvalsregler.

Tvister angående tolkning eller tillämpning av Kontraktet och därmed sammanhängande rättsförhållanden, som inte kan lösas av Parterna gemensamt, ska avgöras av svensk allmän domstol där Avropsberättigad har sitt säte.